

Nr 148

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring i kyrkomötesförelordningen (1949: 174), m. m.; given Stockholms slott den 9 oktober 1970.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden för denna dag samt Kungl. Maj:ts och kyrkomötets däri angivna skrivelser, enligt 87 § 2 mom. regeringsformen föreslå riksdagen antaga härvid fogade förslag till

- 1) lag om ändring i kyrkomötesförelordningen (1949: 174),
- 2) lag om ändring i lagen (1936: 567) om domkapitel,
- 3) lag om ändring i lagen (1957: 577) om prästval.

Under Hans Maj:ts

Min allernådige Konungs och Herres frånvaro enligt Dess nådiga beslut:

BERTIL

Alva Myrdal

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att representationen för de teologiska fakulteterna i kyrkomötet och vissa domkapitel skall avskaffas. Vidare föreslås att kyrkoherde skall ha rätt att söka tjänst i högre lönegrad, även om han inte innehaft sin hittillsvarande tjänst i fem år. Slutligen föreslås att domkapitlet skall få rätt att besluta om hur man skall förfara i vissa tillsättningsärenden, där ingen behörig sökande anmält sig.

1970 års kyrkomöte har för sin del godkänt lagförslagen.

1) Förslag

till

Lag

om ändring i kyrkomötesförordningen (1949: 174)

Härigenom förordnas, att 2—4 §§, 5 § 1 mom. samt 9 a och 11 §§ kyrkomötesförordningen (1949: 174) skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

Kyrkomötet består av *ett hundra* ledamöter, nämligen *fyrtiotre* prästerliga ombud och *femtiosju* lekmannaombud.

De prästerliga ombuden skola vara:

1) samtliga biskopar i stiftet eller, där någon biskop har förfall, den bland stiftets präster, som domkapitlet utser i hans ställe;

2) *ombud för teologiska fakulteterna, nämligen två från vardera av rikets universitet, vilka ombud professorerna vid vardera fakulteten utse bland sig på sätt de överenskomma; samt*

3) tjugosex valda ombud för stiftet, nämligen tre för Lunds stift, ett för Visby stift och två för vart och ett av de övriga stiftet.

Lekmannaombuden väljas — — — — — 6—8 §§.

För de *ovan under 3) nämnda* prästerliga ombuden och för lekmannaombuden skola, till samma antal och i samma ordning som stadgas beträffande ombuden, utses suppleanter att, i händelse ombud avgå eller få förfall, inträda i deras ställe.

Kyrkomötet består av *nittiosex* ledamöter, nämligen *trettionio* prästerliga ombud och *femtiosju* lekmannaombud.

De prästerliga ombuden skola vara *dels* samtliga biskopar i stiftet eller, där någon biskop har förfall, den bland stiftets präster, som domkapitlet utser i hans ställe, *dels* tjugosex valda ombud för stiftet, nämligen tre för Lunds stift, ett för Visby stift och två för vart och ett av de övriga stiftet.

För de *valda* prästerliga ombuden och för lekmannaombuden skola, till samma antal och i samma ordning som stadgas beträffande ombuden, utses suppleanter att, i händelse ombud avgå eller få förfall, inträda i deras ställe.

3 §.

Ej må någon, som icke tillhör svenska kyrkan eller eljest saknar rösträtt å kyrkostämma *eller som är i konkurs-tillstånd*, vara kyrkans ombud vid kyrkomöte.

Den, som icke äger utöva prästämbetet, må ej vara prästerligt ombud, *varom förmäles i 2 § under 3*). Ej heller må den, som äger utöva detta ämbete, vara lekmannaombud.

Vad i — — — — — om suppleant.

4 §.

Cheferna för justitie- och *ecklesiastikdepartementen* må vid kyrkomöte närvara och deltaga i överläggningarna, men i besluten endast om de äro ombud vid mötet.

Cheferna för justitie- och *utbildningsdepartementen* må vid kyrkomöte närvara och deltaga i överläggningarna, men i besluten endast om de äro ombud vid mötet.

5 §.

1 m o m. Rätt att deltaga i val av prästerligt ombud, *varom förmäles i 2 § under 3*), och suppleant för sådant ombud tillkommer envar inom stiftet kyrkoskriven prästman, som äger utöva prästämbetet.

1 m o m. Rätt att deltaga i val av prästerligt ombud och suppleant för sådant ombud tillkommer envar inom stiftet kyrkoskriven prästman, som äger utöva prästämbetet.

9 a §.¹

För valt ombud skall fullmakt utfärdas av domkapitlet *eller, i fråga om ombud för teologisk fakultet, av fakulteten*. Fullmakten skall innehålla, förutom den valdes namn och hemvist, uppgift åt det kyrkomöte för vilket han valts och det stift *eller den fakultet* som han företräder samt utvisa, om han är prästerligt ombud eller lekman-naombud. Har någon inträtt såsom ombud i stället för annan, skall detta förhållande jämte skälet därtill angivas i fullmakten.

För valt ombud skall fullmakt utfärdas av domkapitlet. Fullmakten skall innehålla, förutom den valdes namn och hemvist, uppgift å det kyrkomöte för vilket han valts och det stift som han företräder samt utvisa, om han är prästerligt ombud eller lekman-naombud. Har någon inträtt såsom ombud i stället för annan, skall detta förhållande jämte skälet därtill angivas i fullmakten.

¹ Införd genom 1952:47.

Fullmakt upprättas i två exemplar, av vilka det ena tillställs ombudet och det andra ofördröjligen insändes till *ecklesiastikdepartementet*.

Fullmakt upprättas i två exemplar, av vilka det ena tillställs ombudet och det andra ofördröjligen insändes till *utbildningsdepartementet*.

11 §.¹

Ordförande vid — — — — — övriga biskoparna.

Ordföranden och två av honom tillkallade självskrivna ombud skola före kyrkomötets första sammanträde granska de valda ombudens fullmakter. För detta ändamål skola de fullmaktsexemplar som inkommit till *ecklesiastikdepartementet* tillhandahållas. Vid granskningen föres protokoll, vari anmärkningar mot ombuds behörighet antecknas.

Ordföranden och två av honom tillkallade självskrivna ombud skola före kyrkomötets första sammanträde granska de valda ombudens fullmakter. För detta ändamål skola de fullmaktsexemplar som inkommit till *utbildningsdepartementet* tillhandahållas. Vid granskningen föres protokoll, vari anmärkningar mot ombuds behörighet antecknas.

På kyrkomötet — — — — — beslut härom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

¹ Senaste lydelse 1958: 59.

2) Förslag
till
Lag
om ändring i lagen (1936: 567) om domkapitel

Häri genom förordnas i fråga om lagen (1936: 567) om domkapitel,
dels att 5 § skall upphöra att gälla,
dels att 2 § 1 mom., 7 § 1 mom. och 8 § skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

1 m o m.¹ Domkapitel består — — — kyrkliga församlingens liv;

två av Konungen efter förslag av domkapitlet för sex år i sänder förordnade, i allmänna värv förfarna lekmän;

två av Konungen efter förslag av domkapitlet för sex år i sänder förordnade, i allmänna värv förfarna lekmän.

ävensom, i stift varest teologisk fakultet finnes, två av fakulteten inom denna valda professorer.

7 §.

1 m o m.² Över val av ledamöter och suppleanter i domkapitel må anföras besvär, vilka, ställda till Konungen, skola inom tre veckor från den dag, då valet avslutades, ingivas till domkapitlet, som efter inhämtande av vederbörandes förklaringar samt efter infordrande av valsedlar och övriga valhandlingar i den mån de ej äro för domkapitlet tillgängliga, har att med eget yttrande till Konungen insända besvären jämte de förklaringar, som

1 m o m. Över val av ledamöter och suppleanter i domkapitel må anföras besvär, vilka, ställda till Konungen, skola inom tre veckor från den dag, då valet avslutades, ingivas till domkapitlet, som efter inhämtande av vederbörandes förklaringar samt efter infordrande av valsedlar och övriga valhandlingar, i den mån de ej äro för domkapitlet tillgängliga, har att med eget yttrande till Konungen insända besvären jämte de förklaringar, som in-

¹ Senaste lydelse 1968:496.

² Senaste lydelse 1957:578.

inkommit, ävensom protokoll, valsedlar och övriga handlingar rörande valet. *Om besvär över val, som förrättats av teologisk fakultet, gälla dock vad särskilt är stadgat.*

kommit, ävensom protokoll, valsedlar och övriga handlingar rörande valet.

8 §.¹

Till ledamot eller suppleant i domkapitel må allenast den förordnas eller väljas, som är svensk medborgare, tillhör svenska kyrkan, uppnått tjugufem års ålder och är boende inom stiftet. Ej må den vara ledamot eller suppleant, som är omyndig eller försatt i konkurstillstånd.

Ledamot eller suppleant i domkapitel må allenast den vara, som är svensk medborgare, är myndig, tillhör svenska kyrkan och är boende inom stiftet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

Ledamot eller suppleant i domkapitel som valts av teologisk fakultet kvarstår som ledamot eller suppleant under den tid för vilken han valts.

¹ Bestämmelserna om det särskilda domkapitlet för Stockholms stad i lagen om domkapitel har upphört att gälla den 1 juli 1942 enligt lagen (1942:157) om upphörande av det särskilda donkapitlet för Stockholms stad jämförd med kungörelsen (1942:158) angående ändring i rikets indelning i stift.

3) Förslag

till

Lag**om ändring i lagen (1957: 577) om prästval**

Härigenom förordnas, att 11, 15, 19 och 33 §§ lagen (1957: 577) om prästval skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*11 §.¹

Domprost *eller kyrkoherde*, som ej under minst fem år innehaft den tjänst till vilken han senast blivit utnämnd, må ej utan Konungens tillstånd på grund av egen ansökan komma i fråga till annan prästerlig tjänst.

Domprost, som ej under minst fem år innehaft den tjänst till vilken han senast blivit utnämnd, må ej utan Konungens tillstånd på grund av egen ansökan komma i fråga till annan prästerlig tjänst.

Vad i första stycket sägs skall även gälla kyrkoherde, utom när fråga är om tillsättning av prästerlig tjänst i högre lönegrad.

Vad i — — — — — tre år.

15 §.

Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer ej heller då behörig sökande, förordnar Konungen, huru med tjänsten skall förfaras.

Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer ej heller då behörig sökande, förordnar Konungen *eller, enligt bestämmelser som Konungen meddelar, domkapitlet*, huru med tjänsten skall förfaras.

19 §.

Har sökande — — — — — på förslaget.

Kvarstår på — — — — — röstberättigade härom.

¹ Senaste lydelse 1964:782.

Finnes efter avgång från förslag ingen behörig sökande och är ej fall, som i andra stycket sägs, skall tjänsten ånyo förklaras ledig. Kommer då ingen behörig sökande, förordnar Konungen, huru med tjänsten skall förfaras.

Finnes efter avgång från förslag ingen behörig sökande och är ej fall, som i andra stycket sägs, skall tjänsten ånyo förklaras ledig. Kommer då ingen behörig sökande, förordnar Konungen *eller, enligt bestämmelser som Konungen meddelar, domkapitlet*, huru med tjänsten skall förfaras.

I övrigt — — — — — från förslag.

33 §.

Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer ej heller då behörig sökande, förordnar Konungen, huru med tjänsten skall förfaras.

Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer ej heller då behörig sökande, förordnar Konungen *eller, enligt bestämmelser som Konungen meddelar, domkapitlet*, huru med tjänsten skall förfaras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

Nr 3

Kungl. Maj:ts skrivelse till kyrkomötet med förslag till lag om ändring i kyrkomötesförordningen (1949: 174), m. m.; given Sofiero den 17 juni 1970.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden och lagrådets protokoll, enligt 87 § 2 mom. rege- ringsformen inhämta kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkänner här- vid fogade förslag till

- 1) lag om ändring i kyrkomötesförordningen (1949: 174),
- 2) lag om ändring i lagen (1936: 567) om domkapitel,
- 3) lag om ändring i lagen (1957: 577) om prästval.

GUSTAF ADOLF

Alva Myrdal

Förslag

till

Lag**om ändring i kyrkomötesförordningen (1949: 174)**

Härigenom förordnas, att 2—4 §§, 5 § 1 mom. samt 9 a och 11 §§ kyrkomötesförordningen (1949: 174) skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

2 §.

Kyrkomötet består av *ett hundra* ledamöter, nämligen *fyrtiotre* prästerliga ombud och *femtiosju* lekmannaombud.

De prästerliga ombuden skola vara:

1) samtliga biskopar i stiftet eller, där någon biskop har förfall, den bland stiftets präster, som domkapitlet utser i hans ställe;

2) *ombud för teologiska fakulteterna, nämligen två från vardera av rikets universitet, vilka ombud professorerna vid vardera fakulteten utse bland sig på sätt de överenskomma; samt*

3) *tjugusex valda ombud för stiftet, nämligen tre för Lunds stift, ett för Visby stift och två för vart och ett av de övriga stiftet.*

Lekmannaombuden väljas — — — — — 6—8 §§.

För de *ovan under 3) nämnda* prästerliga ombuden och för lekmannaombuden skola, till samma antal och i samma ordning som stadgas beträffande ombuden, utses suppleanter att, i händelse ombud avgå eller få förfall, inträda i deras ställe.

Kyrkomötet består av *nittiosex* ledamöter, nämligen *trettionio* prästerliga ombud och *femtiosju* lekmannaombud.

De prästerliga ombuden skola vara *dels* samtliga biskopar i stiftet eller, där någon biskop har förfall, den bland stiftets präster, som domkapitlet utser i hans ställe, *dels* *tjugusex* valda ombud för stiftet, nämligen tre för Lunds stift, ett för Visby stift och två för vart och ett av de övriga stiftet.

För de *valda* prästerliga ombuden och för lekmannaombuden skola, till samma antal och i samma ordning som stadgas beträffande ombuden, utses suppleanter att, i händelse ombud avgå eller få förfall, inträda i deras ställe.

3 §.

Ej må någon, som icke tillhör svenska kyrkan eller eljest saknar rösträtt å kyrkostämma *eller som är i konkurs-tillstånd*, vara kyrkans ombud vid kyrkomöte.

Den, som icke äger utöva prästämbetet, må ej vara prästerligt ombud, *varom förmäles i 2 § under 3*). Ej heller må den, som äger utöva detta ämbete, vara lekmannaombud.

Vad i — — — — — om suppleant.

4 §.

Cheferna för justitie- och *ecklesiastikdepartementen* må vid kyrkomöte närvara och deltaga i överläggningarna, men i besluten endast om de äro ombud vid mötet.

Ej må någon, som icke tillhör svenska kyrkan eller eljest saknar rösträtt å kyrkostämma, vara kyrkans ombud vid kyrkomöte.

Den, som icke äger utöva prästämbetet, må ej vara *sådant* prästerligt ombud *som enligt 2 § skall väljas för stift*. Ej heller må den, som äger utöva detta ämbete, vara lekmannaombud.

Cheferna för justitie- och *utbildningsdepartementen* må vid kyrkomöte närvara och deltaga i överläggningarna, men i besluten endast om de äro ombud vid mötet.

5 §.

1 m o m. Rätt att deltaga i val av prästerligt ombud, *varom förmäles i 2 § under 3*), och suppleant för sådant ombud tillkommer envar inom stiftet kyrkoskriven prästman, som äger utöva prästämbetet.

1 m o m. Rätt att deltaga i val av prästerligt ombud och suppleant för sådant ombud tillkommer envar inom stiftet kyrkoskriven prästman, som äger utöva prästämbetet.

9 a §.¹

För valt ombud skall fullmakt utfärdas av domkapitlet *eller, i fråga om ombud för teologisk fakultet, av fakulteten*. Fullmakten skall innehålla, förutom den valdes namn och hemvist, uppgift å det kyrkomöte för vilket han valts och det stift *eller den fakultet* som han företräder samt utvisa, om han är prästerligt ombud eller lekmannaombud. Har någon inträtt såsom ombud i stället för annan, skall detta förhållande jämte skälet därtill angivas i fullmakten.

För valt ombud skall fullmakt utfärdas av domkapitlet. Fullmakten skall innehålla, förutom den valdes namn och hemvist, uppgift å det kyrkomöte för vilket han valts och det stift som han företräder samt utvisa, om han är prästerligt ombud eller lekmannaombud. Har någon inträtt såsom ombud i stället för annan, skall detta förhållande jämte skälet därtill angivas i fullmakten.

¹ Införd genom 1952: 47.

Fullmakt upprättas i två exemplar, av vilka det ena tillställs ombudet och det andra ofördröjligen insändes till *ecklesiastikdepartementet*.

Fullmakt upprättas i två exemplar, av vilka det ena tillställs ombudet och det andra ofördröjligen insändes till *utbildningsdepartementet*.

11 §.¹

Ordförande vid — — — — — övriga biskoparna.

Ordföranden och två av honom tillkallade självskrivna ombud skola före kyrkomötets första sammanträde granska de valda ombudens fullmakter. För detta ändamål skola de fullmaktsexemplar som inkommit till *ecklesiastikdepartementet* tillhandahållas. Vid granskningen föres protokoll, vari anmärkningar mot ombuds behörighet antecknas.

Ordföranden och två av honom tillkallade självskrivna ombud skola före kyrkomötets första sammanträde granska de valda ombudens fullmakter. För detta ändamål skola de fullmaktsexemplar som inkommit till *utbildningsdepartementet* tillhandahållas. Vid granskningen föres protokoll, vari anmärkningar mot ombuds behörighet antecknas.

På kyrkomötet — — — — — beslut härom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

¹ Senaste lydelse 1958: 59.

Förslag
till
Lag
om ändring i lagen (1936: 567) om domkapitel

Härigenom förordnas i fråga om lagen (1936: 567) om domkapitel,
dels att 5 § skall upphöra att gälla,
dels att 2 § 1 mom., 7 § 1 mom. och 8 § skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

1 m o m.¹ Domkapitel består — — — kyrkliga församlingslivet;
två av Konungen efter förslag av
domkapitlet för sex år i sänder förord-
nade, i allmänna värv förfarna lekmän;

två av Konungen efter förslag av
domkapitlet för sex år i sänder förord-
nade, i allmänna värv förfarna lek-
män.

*ävensom, i stift varest teologisk fa-
kultet finnes, två av fakulteten inom
denna valda professorer.*

7 §.

1 m o m.² Över val av ledamöter
och suppleanter i domkapitel må an-
föras besvär, vilka, ställda till Ko-
nungen, skola inom tre veckor från den
dag, då valet avslutades, ingivas till
domkapitlet, som efter inhämtande av
vederbörandes förklaringar samt efter
infordrande av valsedlar och övriga
valhandlingar i den mån de ej äro för
domkapitlet tillgängliga, har att med
eget yttrande till Konungen insända
besvären jämte de förklaringar, som

1 m o m. Över val av ledamöter
och suppleanter i domkapitel må an-
föras besvär, vilka, ställda till Konung-
en, skola inom tre veckor från den dag,
då valet avslutades, ingivas till dom-
kapitlet, som efter inhämtande av ve-
derbörandes förklaringar samt efter in-
fordrande av valsedlar och övriga val-
handlingar, i den mån de ej äro för
domkapitlet tillgängliga, har att med
eget yttrande till Konungen insända be-
svären jämte de förklaringar, som in-

¹ Senaste lydelse 1968: 496.

² Senaste lydelse 1957: 578.

inkommit, ävensom protokoll, valsedlar och övriga handlingar rörande valet. *Om besvär över val, som förrättats av teologisk fakultet, gälla dock vad särskilt är stadgat.*

kommit, ävensom protokoll, valsedlar och övriga handlingar rörande valet.

8 §.¹

Till ledamot eller suppleant i domkapitel må allenast den förordnas eller väljas, som är svensk medborgare, tillhör svenska kyrkan, uppnått tjugufem års ålder och är boende inom stiftet. Ej må den vara ledamot eller suppleant, som är omyndig eller försatt i konkurstillstånd.

Ledamot eller suppleant i domkapitel må allenast den vara, som är svensk medborgare, är myndig, tillhör svenska kyrkan och är boende inom stiftet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

Ledamot eller suppleant i domkapitel som valts av teologisk fakultet kvarstår som ledamot eller suppleant under den tid för vilken han valts.

¹ Bestämmelserna om det särskilda domkapitlet för Stockholms stad i lagen om domkapitel har upphört att gälla den 1 juli 1942 enligt lagen (1942: 157) om upphörande av det särskilda domkapitlet för Stockholms stad jämförd med kungörelsen (1942: 158) angående ändring i rikets indelning i stift.

Förslag

till

Lag**om ändring i lagen (1957: 577) om prästval**

Härigenom förordnas, att 11, 15, 19 och 33 §§ lagen (1957: 577) om prästval skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*11 §.¹

Domprost *eller kyrkoherde*, som ej under minst fem år innehaft den tjänst till vilken han senast blivit utnämnd, må ej utan Konungens tillstånd på grund av egen ansökan komma i fråga till annan prästerlig tjänst.

Domprost, som ej under minst fem år innehaft den tjänst till vilken han senast blivit utnämnd, må ej utan Konungens tillstånd på grund av egen ansökan komma i fråga till annan prästerlig tjänst.

Vad i första stycket sägs skall även gälla kyrkoherde, utom när fråga är om tillsättning av prästerlig tjänst i högre lönegrad.

Vad i — — — — — tre år.

15 §.

Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer ej heller då behörig sökande, förordnar Konungen, huru med tjänsten skall förfaras.

Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer ej heller då behörig sökande, förordnar Konungen *eller, enligt bestämmelser som Konungen meddelar, domkapitlet*, huru med tjänsten skall förfaras.

19 §.

Har sökande — — — — — på förslaget.
Kvarstår på — — — — — röstberättigade härom.

¹ Senaste lydelse 1964: 782.

Finnes efter avgång från förslag ingen behörig sökande och är ej fall, som i andra stycket sägs, skall tjänsten ånyo förklaras ledig. Kommer då ingen behörig sökande, förordnar Konungen, huru med tjänsten skall förfaras.

Finnes efter avgång från förslag ingen behörig sökande och är ej fall, som i andra stycket sägs, skall tjänsten ånyo förklaras ledig. Kommer då ingen behörig sökande, förordnar Konungen *eller, enligt bestämmelser som Konungen meddelar, domkapitlet*, huru med tjänsten skall förfaras.

I övrigt — — — — — från förslag.

33 §.

Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer ej heller då behörig sökande, förordnar Konungen, huru med tjänsten skall förfaras.

Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer ej heller då behörig sökande, förordnar Konungen *eller, enligt bestämmelser som Konungen meddelar, domkapitlet*, huru med tjänsten skall förfaras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

Utdrag av protokollet över utbildningsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 6 mars 1970.

N ä r v a r a n d e :

Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, BENGTTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM.

T. f. chefen för utbildningsdepartementet, statsrådet Myrdal anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *avskaffande av representationen för de teologiska fakulteterna i kyrkomötet och vissa domkapitel, m. m.* och anför.

1. Inledning

De teologiska fakulteterna utser enligt kyrkomötesförordningen (1949: 174) och lagen (1936: 567) om domkapitel vissa ledamöter i kyrkomötet samt i domkapitlen i Uppsala och Lund. I en inom utbildningsdepartementet upprättad promemoria (Stencil U 1969: 3) föreslås att denna representation skall avskaffas. I promemorian väcks även förslag om ändrade valbarhetsvillkor för ledamöter och suppleanter i kyrkomöte och domkapitel. Slutligen föreslås vissa ändringar i nämnda författningar av formell natur.

Över promemorian har, efter remiss, yttranden avgetts av universitetskanslersämbetet (UKÄ), efter hörande av de teologiska fakulteterna, ärkebiskopen, efter hörande av övriga biskopar, och samtliga domkapitel.

1968 års kyrkomöte har hemställt, att lagen (1957: 577) om prästval ändras så, att kyrkoherde alltid har rätt att söka tjänst i högre lönegrad (kskr 18). Över kyrkomötets skrivelse har, efter remiss, yttranden avgetts av kammarkollegiet, domkapitlen i Göteborg och Luleå samt av Svenska kyrkans församlings- och pastoratsförbund.

Enligt 11 § lagen om prästval ankommer det på Kungl. Maj:t att besluta om hur man skall förfara med kyrkoherde- eller komministertjänst som ledigförklarats två gånger utan att någon behörig sökande anmält sig. Departementsutredningen (riksdagsberättelsen 1970: Ju 22) har i en promemoria (nr 100) föreslagit att beslutanderätten i sådana ärenden skall delegeras till domkapitlen. Över promemorian har,

efter remiss, yttranden avgetts av kammarkollegiet, statskontoret, UKÄ, statens avtalsverk, samtliga domkapitel, ärkebiskopen, Svenska prästförbundet och Svenska kyrkans församlings- och pastoratsförbund. UKÄ har bifogat yttranden från de teologiska fakulteterna.

2. Representation för de teologiska fakulteterna i kyrkomöte och vissa domkapitel m. m.

2.1 Gällande bestämmelser

Enligt 2 § kyrkomötesförordningen består kyrkomötet av 100 ledamöter, av vilka 43 är prästerliga ombud och 57 lekmannaombud. De prästerliga ombuden utgörs av samtliga biskopar, fyra ombud för de teologiska fakulteterna och 26 valda ombud för stiftet. I vart och ett av domkapitlen i Uppsala och Lund ingår enligt 2 § 1 mom. lagen om domkapitel två ledamöter som är professorer vid den teologiska fakulteten där. Dessa ledamöter utses av fakulteten.

Som villkor för valbarhet gäller bl. a. att ledamot eller suppleant i kyrkomöte eller domkapitel inte får vara i konkurstillstånd (3 § kyrkomötesförordningen och 8 § lagen om domkapitel) samt att ledamot eller suppleant i domkapitel skall vara minst 25 år gammal (8 § lagen om domkapitel).

2.2 Departementspromemorian

2.2.1 Representation för de teologiska fakulteterna i kyrkomöte och domkapitel

1958 års utredning kyrka — stat har behandlat frågor rörande de teologiska fakulteterna dels i delbetänkandena »De teologiska fakulteterna» (SOU 1967: 17) och »Kyrklig organisation och förvaltning» (SOU 1967: 45), dels i sitt slutbetänkande »Svenska kyrkan och staten» (SOU 1968: 11). I delbetänkandet om de teologiska fakulteterna sägs att dessa fakulteter i Sverige i ett avseende, nämligen i fråga om status i konfessionellt hänseende, intar närmast en särställning. De organisatoriska banden mellan fakultet och kyrka är starkare i praktiskt taget alla andra länder. Fakulteterna i Uppsala och Lund framstår sålunda vid en internationell jämförelse numera som några av de minst kyrkobundna teologiska fakulteterna i hela världen. De enda band som ännu kvarstår i Sverige är fakulteternas representation i kyrkomötet och i domkapitlen i Uppsala och Lund. Enligt betänkandet är vidare kyrklig kontroll och kyrkligt inflytande helt främmande för aktuell svensk universitetsuppfattning och önskemål därom framförs veterligen inte från något ansvarigt håll (SOU 1967: 17 s. 63 och 149).

I slutbetänkandet anför 1958 års utredning kyrka — stat i huvudsak följande i fråga om sambandet mellan de teologiska fakulteterna och svenska kyrkan (SOU 1968: 11 s. 122). En eventuell ändring av det organisatoriska sambandet mellan

staten och kyrkan behöver, i avsaknad av kyrkligt organisatoriskt inflytande inom fakulteterna, ej få som följd någon ändring i fakulteternas egen organisation. En annan sak är att det indirekta statliga inflytandet i kyrkan genom placering av professorer i kyrkomöte och domkapitel kan bära upphöra. För bibehållandet av gällande ordning har anförts att behov föreligger åtminstone i kyrkomötet av sådan sakkunskap som de teologiska professorerna representerar. Kyrkomötet har emellertid möjlighet att på annat sätt tillgodogöra sig förefintlig teologisk sakkunskap. Att fakulteterna skall vara representerade i domkapitlen i Uppsala och Lund, men inte i övriga domkapitel, synes vara en kvarleva från den tid, då ett nära samband rådde mellan fakultet och kyrka, och bestämmelsen synes kunna upphävas även om relationen kyrka — stat ej ändras. Utredningen erinrar vidare (SOU 1968: 11 s. 173) om ett tidigare uttalande av utredningen (SOU 1967: 45 s. 345), nämligen att — med beaktande av den programmatiska obundenhet av varje konfession, som de teologiska fakulteterna företräder — ett upphävande av bestämmelserna om fakulteternas rätt att utse representanter i kyrkomötet (och domkapitlen i Uppsala och Lund) framstår som en naturlig reform.

I yttrande över delbetänkandet om de teologiska fakulteterna har universitetskanslersämbetet efter hörande av de teologiska och humanistiska fakulteterna vid universitetet uttalat bl. a. att ämbetet anser det självklart att kvarvarande formella band mellan de teologiska fakulteterna och svenska kyrkan upplöses. Detta gäller enligt ämbetet bl. a. fakulteternas skyldighet att utse ledamöter i kyrkomötet respektive domkapitel.

Mot denna bakgrund konstateras i promemorian att tiden nu synes vara mogen för att avskaffa de teologiska fakulteternas representation i kyrkomöte och domkapitel. Den minskning av antalet prästerliga ombud, som blir följden av att fakultetsrepresentanterna slopas, bör enligt promemorian inte föranleda motsvarande ökning av antalet valda stiftsombud eller annan förändring av kyrkomötets sammansättning. Vad sålunda föreslås föranleder ändringar i 2 §, 5 § 1 mom. och 9 a § kyrkomötesförfordningen samt i 2 § 1 mom. och 7 § 1 mom. lagen om domkapitel.

2.2.2 Valbarhet till kyrkomöte och domkapitel m. m.

Bestämmelserna om valbarhet i kyrkomötesförfordningen och lagen om domkapitel har enligt promemorian visst samband med reglerna om valbarhet till riksdagsmannauppslag och kommunala förtroendeuppslag. Enligt beslutade ändringar i riksdagsordningen (prop. 1968: 92, KU 1968: 20, KU 1969: 1, rskr 1969: 56) och kommunallagstiftningen (prop. 1968: 27, KU 20, rskr 279) har åldersgränser i denna lagstiftning ersatts med krav på att den uppdraget avser är myndig. Dessutom har bestämmelserna om konkurstillstånd som ett hinder för valbarhet slopats. Motsvarande ändringar har vidare genomförts i fråga om valbarhet till nämndeman (prop. 1969: 44, 1LU 38, rskr 283). Skäl saknas enligt promemorian att ha andra valbarhetsvillkor för ledamöter i kyrkomöte och domkapitel än för riksdagsmän, kommunala förtroendemän och nämndemän. Bestäm

melserna om konkurstillstånd i 3 § kyrkomötesförordningen och 8 § lagen om domkapitel samt bestämmelsen om åldersgränsen i sistnämnda paragraf bör därför utgå.

Dessutom föreslås i promemorian, att ordet ecklesiastikdepartementet i 4, 9 a och 11 §§ kyrkomötesförordningen skall bytas ut mot utbildningsdepartementet.

De föreslagna ändringarna i kyrkomötesförordningen och lagen om domkapitel bör enligt promemorian träda i kraft den 1 januari 1971. Ledamot eller suppleant i domkapitel som valts av teologisk fakultet bör dock kvarstå i denna egenskap under den tid för vilken han valts.

2.3 Remissyttrandena

Förslaget att avskaffa den representation i kyrkomöte och domkapitel som f. n. tillkommer de teologiska fakulteterna tillstyrks eller lämnas utan erinran av i det närmaste samtliga remissinstanser. *Teologiska fakulteten i Uppsala* framhåller att av de gamla, intima förbindelserna mellan fakulteter och kyrka kvarstår f. n. endast fakulteternas representation i kyrkomötet och två domkapitel. Att denna förbindelse nu upplöses synes fakulteten vara den naturliga följd av en redan fullbordad historisk utveckling. *Teologiska fakulteten i Lund* finner det vara en följd av de teologiska fakulteternas konfessionella obundenhet att de sista resterna av det organisatoriska sambandet mellan kyrkan och fakulteterna helt bringas att upphöra.

Ärkebiskopen anför bl. a. att teologisk sakkunskap torde kunna tillförsäkras kyrkomötet och domkapitlen i annan ordning än genom den nuvarande representationen för de teologiska fakulteterna. Han framhåller vidare att det för att bibehålla det nuvarande antalet ledamöter i kyrkomötet skulle kunna övervägas att öka den prästerliga representationen. En närmare prövning visar emellertid att en sådan ökning skapar stora fördelningsproblem. Någon olägenhet av att den föreslagna minskningen av ledamöternas antal medför att proportionen mellan präster och lekmän något förändras synes enligt ärkebiskopen inte föreligga.

Kritik mot förslaget att avskaffa representationen för de teologiska fakulteterna i kyrkomötet anføres av domkapitlen i Visby, Karlstad och Strängnäs. *Domkapitlet i Visby* avstyrker att representationen i kyrkomötet skall upphöra. Enligt domkapitlet är nämligen tillgången på kvalificerad sakkunskap i kyrkomötet värdefull. Ett slopande av representationen skulle även ha den nackdelen att antalet prästerliga ledamöter i kyrkomötet minskar. *Domkapitlet i Karlstad* anser att en ändring bör ske först sedan garantier skapats för att kyrkomötet på annat sätt får god teologisk sakkunskap till sitt förfogande. Den prästerliga representationen i kyrkomötet bör enligt *domkapitlet i Strängnäs* ökas med fyra präster om förslaget genomförs.

Från bl. a. *domkapitlet i Lund* framhålls att den fasta tillgången på särskild teologisk sakkunskap i ett par domkapitel är av så stort värde att en möjlighet

därtill borde kunna hållas öppen i de fall då lämpliga personer är villiga att på domkapitlets anmodan såsom enskilda ställa sig till förfogande.

Övriga förslag i promemorian har inte föranlett någon erinran från remissinstanserna.

2.4 Departementschefen

De teologiska fakulteterna i Uppsala och Lund utser sedan gammalt vissa ledamöter och suppleanter i kyrkomötet och i domkapitlet i respektive stift.

I en inom utbildningsdepartementet upprättad promemoria har föreslagits att denna rätt att utse ledamöter och suppleanter i kyrkomöte och domkapitel skall avskaffas. I promemorian hänvisas därvid bl. a. till uttalanden av 1958 års utredning kyrka — stat av innebörd dels att de teologiska fakulteterna i Sverige är några av de minst kyrkobundna teologiska fakulteterna i världen, dels att det, med beaktande av den programmatiska obundenhet av varje konfession som de teologiska fakulteterna företräder, framstår som en naturlig reform att upphäva bestämmelserna om dessa fakulteters rätt att utse representanter i kyrkomötet och i domkapitlet i Uppsala och Lund.

Nästan samtliga remissinstanser har tillstyrkt promemorieförslaget eller lämnat det utan erinran.

Som 1958 års utredning kyrka — stat anfört är de teologiska fakulteterna vid universiteten i Uppsala och Lund programmatiskt obundna av varje konfession. Med hänsyn härtill finner jag, efter samråd med chefen för justitiedepartementet, det vara en självklar reform att avskaffa den rätt till representation i kyrkomöte och domkapitel som f. n. tillkommer de teologiska fakulteterna. Av ärkebiskopens remissyttrande framgår att kyrkomötets och domkapitlens behov av teologisk sakkunskap kan tillgodoses i annan ordning.

Mot denna bakgrund förordar jag att de teologiska fakulteternas rätt att utse ledamöter och suppleanter i kyrkomöte och domkapitel skall upphöra. Det synes inte finnas tillräckliga skäl för att i kyrkomötet ersätta de ledamöter som f. n. utses av de teologiska fakulteterna med ledamöter utsedda i annan ordning. Genomförandet av mitt förslag kommer därför att medföra att antalet ledamöter i kyrkomötet minskar med fyra till 96.

Mina förslag bör genomföras utan hinder av det pågående utredningsarbetet i fråga om förhållandet mellan stat och kyrka. De föranleder ändringar i 2 §, 5 § 1 mom. och 9 a § kyrkomötesförordningen samt i 2 § 1 mom. och 7 § 1 mom. lagen om domkapitel. Härjämte bör 5 § sistnämnda lag upphöra att gälla.

I departementspromemorian har även behandlats vissa valbarhetsvillkor m. m. Förslagen härom har inte föranlett någon erinran från remissinstanserna. Efter samråd med chefen för justitiedepartementet ansluter jag mig till förslaget i promemorian som innebär att — med undantag av kravet på medlemskap i svenska kyrkan — andra valbarhetsvillkor inte skall gälla för ledamöter och suppleanter i kyrko-

möte och domkapitel än för riksdagsmän och kommunala förtroendemän. Villkoren för valbarhet bör också — i likhet med vad som redan gäller för bl. a. riksdagsmän och kommunala förtroendemän — gälla som villkor för innehav av ledamotskap eller suppleantskap. Vad jag här föreslagit föranleder ändringar i 3 § kyrkomötesförordningen och 8 § lagen om domkapitel.

I likhet med vad som föreslås i promemorian förordar jag att benämningen utbildningsdepartementet förs in i 4, 9 a och 11 §§ kyrkomötesförordningen.

Samtliga ändringar som jag har förordat bör träda i kraft den 1 januari 1971. Dock bör ledamot eller suppleant i domkapitel som har valts av teologisk fakultet kvarstå i denna egenskap under den tid för vilken han har valts.

3. Ändring av reglerna om transportpär vid tillsättning av prästerlig tjänst

3.1 Gällande bestämmelser och tidigare behandling

Enligt 11 § lagen om prästval kan domprost eller kyrkoherde, som ej under minst fem år innehaft den tjänst till vilken han senast blivit utnämnd, inte utan Kungl. Maj:ts tillstånd på grund av egen ansökan komma i fråga till annan prästerlig tjänst.

Gällande lag om prästval ersatte lagen (1934: 573) om tillsättning av prästerliga tjänster. Även i 1934 års lag fanns en regel om transportpär. Den gällde för kyrkoherde under en femårsperiod; någon befogenhet för Kungl. Maj:t att medge dispens fanns inte. Som motiv för den nuvarande dispensbestämmelsen uttalade prästvalskommittén (SOU 1956: 30) följande.

Undantagsvis kan en kyrkoherdes personliga förhållanden eller tjänstgöringsförhållanden vara sådana att det framstår som obilligt att han inte före utgången av femårstiden på grund av egen ansökan får uppföras på förslag till viss annan tjänst. Vidare må erinras att han är oförhindrad att mottaga kallelse till annan kyrkoherdetjänst. Slutligen kan framhållas att nuvarande ovillkorliga förbud inte skulle stå i god inre överensstämmelse med prästs skyldighet att underkasta sig transport till annan tjänst. Kommittén förutsätter, att dispens endast medges på grund av vägande skäl.

Kommitténs förslag biträdades av dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet och föranledde inte något uttalande av riksdagen eller 1957 års kyrkomöte (prop. 1957: 152, 1LU 34, rskr 328, kskr 29).

I en motion till 1963 års kyrkomöte föreslogs att 11 § lagen om prästval skulle upphävas. Särskilda utskottet (betänkande nr 4) uttalade i anledning därav bl. a. följande. Inom förvaltningen finns normalt inget hinder för tjänsteman att söka och erhålla en verklig befordringstjänst, dvs. i regel en tjänst i högre lönegrad eller tjänstegrad. Ett i viss mån annat betraktelsesätt har ansetts påkallat i fråga om

prästerliga tjänster, vilket föranlett att i själva lagen införts särskilda spärregler för såväl transport som befordran. En prästs uppgifter är nämligen av sådant slag att församlingen har ett berättigat intresse av att tjänsterna inte alltför ofta växlar innehavare, och tjänsteinnehavarens egna önskemål bör i detta avseende skäligen avvägas mot församlingsintresset. Utskottet ansåg därför inte att 11 § borde upphävas men underströk betydelsen av att Kungl. Maj:t meddelade dispens då vägande skäl förelåg. Viss ändring av 11 § var dock enligt utskottet befogad beträffande komministertjänster. Kyrkomötet följde utskottets förslag (kskr 8).

I proposition till 1964 års riksdag (prop. 180) om ändring i prästvalslagstiftningen tog dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet upp kyrkomötets skrivelse och anförde i fråga om kyrkoherdetjänsterna, att dessa är sluttjänster och att församlingarnas intresse av att tjänstebyten inte äger rum med alltför korta mellanrum har ansetts så starkt, att det inte nu bör komma i fråga att ändra den gällande regeln om fem års transportspärr. Departementschefen erinrade dock om dispensmöjligheterna samt tillade att utvecklingen torde få utvisa, om det kan finnas anledning att i en framtid överväga en ändring av den ifrågavarande regeln.

3.2 1968 års kyrkomöte

I motion (nr 34) till 1968 års kyrkomöte föreslogs att kyrkomötet måtte besluta att hos Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring av 11 §, att kyrkoherde får möjlighet att utan särskilt dispensförfarande söka tjänst i högre lönegrad än den han innehar. Motionärerna angav bl. a. att det syntes rimligt att välmeriterad präst inte genom spärregler av gällande slag frånhändes möjligheten att söka befordran. Paralleller till de för prästerna gällande restriktionerna torde vidare, enligt motionärerna, knappast föreligga inom andra förvaltningsgrenar.

Kyrkolagsutskottet (betänkande nr 15) fann i likhet med motionärerna att tillräckliga skäl att behålla ett i lag angett hinder för kyrkoherde att inom viss tid ansöka om befordran inte längre kan anses föreligga. Ett särskilt skäl mot spärrregeln är att den kan tänkas avskräcka präster med högre utbildning från att söka kyrkoherdetjänst med hänsyn till att de därigenom kan avstängas från möjligheten att komma i fråga för t. ex. domprosttjänst. Även om möjlighet till dispens finns kan det ju, enligt utskottet, för vederbörande framstå som ovisst, om en sådan i ett framtida läge kommer att beviljas. Utskottet tillstyrkte därför det i motionen väckta förslaget.

Tre av utskottets tio ledamöter reserverade sig. De åberopade vad särskilda utskottet anfört i sitt nyss återgivna utlåtande till 1963 års kyrkomöte samt angav, att de av utskottet sålunda upptagna skälen, som väsentligen anknyter till vad som anfördes under förarbetena till 1957 års lag om prästval, alltjämt synes äga en betydande bärkraft. Visserligen kan, enligt reservanterna, i åtskilliga fall vägande skäl för undantag anses föreligga, men för sådana fall finns dispensmöjligheten öppen, och det kan påräknas att dispens i sådana fall också kommer att meddelas.

Kyrkomötet följde kyrkolagsutskottets förslag (kskr 18).

3.3 Remissyttrandena

Kyrkomötets framställning tillstyrks av kammarkollegiet och de två hörda domkapitlen. *Kammarkollegiet* framhåller att för framställningen talar såväl tjänsteinnehavarens intresse av rättvis befordran som församlingarnas intresse av att vid tillsättande av kyrkoherde- och domprosttjänst få största möjliga rekryteringsunderlag. *Domkapitlet i Göteborg* anger att spärregeln i 11 § motverkar intresset av att församlingen erhåller den till tjänsten mest lämplige prästen. Med nuvarande ordning kan det nämligen inte sällan inträffa att en präst som kunde varit lämplig för tjänsten avhåller sig från att söka därför att han binds vid tjänsten i fem år. *Domkapitlet i Luleå* pekar på det kyrkliga rekryteringsintresset och anser, att man inte genom en befodringshindrande regel bör försvåra rekryteringen till prästbanan.

Svenska kyrkans församlings- och pastoratsförbund delar den uppfattning som framfördes av reservanterna i kyrkolagsutskottet.

3.4 Departementschefen

Det är f. n. inte möjligt för kyrkoherde, som inte under minst fem år har innehaft den tjänst till vilken han senast blivit utnämnd, att, utan särskilt tillstånd av Kungl. Maj:t, på egen ansökan komma i fråga till annan prästerlig tjänst.

1968 års kyrkomöte har föreslagit att kyrkoherde alltid skall ha rätt att söka tjänst i högre lönegrad. Framställningen har biträtts av tre av de fyra remissinstanserna.

Som framgått av den tidigare redogörelsen har den gällande begränsningen i rätten till befordran främst motiverats av församlingsintresset av att en kyrkoherdetjänst inte alltför ofta växlar innehavare. Emellertid är det även ett församlingsintresse att den till en kyrkoherdetjänst mest lämpade prästen söker denna.

Med hänsyn härtill och med beaktande av att rekryteringen till prästbanan inte onödigtvis bör försvåras av befodringshinder finner jag den av kyrkomötet föreslagna ändringen böra genomföras. Bestämmelserna i 11 § lagen om prästval bör således ändras i enlighet därmed. Lagändringen bör träda i kraft den 1 januari 1971.

4. Handläggningen av tillsättningsärende, då ingen behörig sökande anmält sig

4.1 Gällande rätt

Kyrkoherde- och komministertjänst som skall tillsättas efter val eller utan val — när det inte är fråga om att till tjänsten förflytta präst som innehar annan prästerlig tjänst — sökes hos domkapitlet (13, 32 och 38 §§ lagen om prästval). Anmäler

sig ingen behörig sökande skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid (15 och 33 §§ samma lag). Kommer inte heller då någon behörig sökande förordnar Kungl. Maj:t hur med tjänsten skall förfaras (15 och 33 §§). Om till följd av avgång från förslag som domkapitlet gjort upp vid tillsättning efter val ingen behörig sökande kvarstår och inte heller på förslaget finns präst som kallats, skall tjänsten ånyo ledigförklaras. Kommer då ingen behörig sökande, skall Kungl. Maj:t förordna hur med tjänsten skall förfaras (19 § tredje stycket).

4.2 Departementsutredningen

Utredningen föreslår att domkapitlet skall få rätt att besluta i de tillsättningsärenden som enligt vad nyss har sagts f. n. skall underställas Kungl. Maj:t.

Under budgetåret 1966/67 prövade Kungl. Maj:t enligt utredningen sammanlagt 45 sådana ärenden, vilka samtliga avsåg tillämpning av 15 eller 33 § lagen om prästval på komministertjänst som hade ledigförklarats två (eller flera) gånger utan att någon behörig sökande hade anmält sig. Besluten gällde sammanlagt 63 komministertjänster. I 34 av de 45 besluten förordnade Kungl. Maj:t att tjänsten eller tjänsterna skulle få uppehållas med vikarie, varvid tiden för vikariatet i allmänhet begränsades till mellan 12 och 18 månader. Domkapitlet befriades samtidigt från skyldigheten att ledigkunga förordnande om uppehållandet. I 10 av besluten föreskrevs att tjänsten ånyo skulle ledigförklaras. I det återstående beslutet förordnades, för en tjänst om nytt ledigkunga och för tre tjänster att dessa skulle få uppehållas med vikarie under viss tid.

Föreskrift om underställning i sådana fall av ledigkunga och som det här är fråga om har enligt utredningen funnits i den prästerliga lagstiftningen sedan gammalt. Det ursprungliga syftet är oklart. En viss anknytning till stiftsbandet kan dock spåras. Det framgår sålunda av förarbetena till 1910 års lag om tillsättning av prästerliga tjänster att Kungl. Maj:t i äldre tider understundom förklarade att tjänst, som ledigförklarats två gånger utan att någon behörig sökande hade anmält sig, skulle stå öppen för hela rikets prästerskap.

Utredningen konstaterar att, oavsett vilka motiv som ligger bakom, ärendena numera underkastas en rent formell prövning. Genomgående beslutas i praxis antingen att tjänsten ånyo skall ledigförklaras eller att den får uppehållas med vikarie.

Utredningen anför vidare att Kungl. Maj:t i praxis beslutar i enlighet med domkapitlets förslag samt att medgivande för domkapitlet att uppehålla tjänsten med vikarie tidsbegränsas, i regel till ett år. Längre tid förekommer dock, ibland ända upp till två år.

Någon motsvarighet till 15 och 33 §§ lagen om prästval finns enligt utredningen inte inom statsförvaltningen i övrigt utom på försvarsdepartementets verksamhetsområde där särskilda anställningsförhållanden råder. Huvudregeln inom statsförvaltningen är i stället att den myndighet som har ledigkunga gjort en tjänst och som

har att tillsätta den eller avge förslag, även tar ställning till om tjänsten skall ledigförklaras på nytt eller uppehållas av vikarie, om inte någon sökande anmält sig. Detsamma gäller om det anses att ingen av sökandena bör komma i fråga. Utredningen föreslår att samma regler bör gälla vid ledigkungörande av kyrkoherde- och komministertjänst i sådana fall som avses i 15 och 33 §§ lagen om prästval samt 19 § tredje stycket samma lag.

För kyrkoherde- eller komministertjänst bör enligt utredningen gälla att sådan tjänst efter två ledigkungöranden, utan att någon behörig sökande anmält sig, får uppehållas med vikarie under en sammanhängande tid av längst 18 månader.

Omläggningen förutsätter enligt utredningen att lagen om prästval ändras. Utredningen föreslår att i berörda paragrafer tas in en möjlighet för Kungl. Maj:t att delegera beslutanderätten till myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer. Föreskrifter om det närmare förfarandet bör enligt utredningen utfärdas i administrativ ordning.

4.3 Remissyttrandena

Utredningens förslag tillstyrks eller lämnas utan erinran av samtliga remissinstanser.

4.4 Departementschefen

Det ankommer på domkapitlet att underställa Kungl. Maj:t fråga om hur man skall förfara med kyrkoherde- eller komministertjänst, som har ledigförklarats två gånger och till vilken ingen behörig sökande har anmält sig. Denna underställningsskyldighet avviker från vad som i regel gäller inom statsförvaltningen.

Departementsutredningen har föreslagit att domkapitlets underställningsskyldighet skall upphöra och att domkapitlet skall ha rätt att besluta hur man skall förfara med tjänsten. Närmare föreskrifter härom bör enligt utredningen meddelas av Kungl. Maj:t. Utredningens förslag har tillstyrks eller lämnats utan erinran av samtliga remissinstanser.

Skäl saknas att behålla gällande underställningsskyldighet. Jag föreslår därför att Kungl. Maj:t får möjlighet att överlåta åt domkapitlet att besluta i fråga om hur man i dessa fall skall förfara med tjänsterna. Detta föranleder ändringar i 15, 19 och 33 §§ lagen om prästval. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare föreskrifter om domkapitlets handläggning av ärendena. Lagändringen bör träda i kraft den 1 januari 1971.

5. Hemställan

I enlighet med det anförda har inom utbildningsdepartementet upprättats förslag till

- 1) *lag om ändring i kyrkomötesförordningen (1949: 174),*
- 2) *lag om ändring i lagen (1936: 567) om domkapitel,*
- 3) *lag om ändring i lagen (1957: 577) om prästval.*

Förslagen torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga*¹.

Jag hemställer, att lagrådets utlåtande över förslagen inhämtas enligt 87 § rege-
ringsformen genom utdrag av protokollet.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets
övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

¹ Bilagan har uteslutits här. Förslagen i bilagan är likalydande med de förslag som är fogade vid kyrkomötesskrivelsen.

Utdrag av protokoll, hållet i lagrådet den 2 april 1970.

N ä r v a r a n d e :

f. d. justitierådet	REGNER,
regeringsrådet	MARTENIUS,
justitierådet	BERNHARD,
justitierådet	HESSER.

Enligt lagrådet denna dag tillhandakommet utdrag av protokoll över utbildningsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 6 mars 1970, hade Kungl. Maj:t förordnat, att enligt 87 § regeringsformen lagrådets utlåtande skulle inhämtas över upprättade förslag till 1) *lag om ändring i kyrkomötesförordningen*, 2) *lag om ändring i lagen om domkapitel*, 3) *lag om ändring i lagen om prästval*.

Förslagen, som finns bilagda detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn Arvid Sanmark.

Lagrådet lämnade förslagen utan erinran.

Ur protokollet:

Aino Olsson

*Utdrag av protokollet över utbildningsärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Sofiero den 17 juni 1970.*

Närvarande:

Statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON,
LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖF-
BERG, CARLSSON.

Statsrådet Myrdal anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga
ledamöter lagrådets utlåtande över förslag till

- 1) lag om ändring i kyrkomötesförfordningen (1949:174),
- 2) lag om ändring i lagen (1936:567) om domkapitel,
- 3) lag om ändring i lagen (1957:577) om prästval.

Föredraganden upplyser, att lagrådet lämnat lagförslagen utan erinran, och hem-
ställer, att från kyrkomötet inhämtas yttrande enligt 87 § 2 mom. regeringsformen,
huruvida kyrkomötet godkänner lagförslagen.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instäm-
mande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar
Hans Maj:t Konungen att till kyrkomötet skall avlåtas skri-
velse av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Nr 5

Kyrkomötets underdåniga skrivelse i anledning av Kungl. Maj:ts skrivelse med förslag till lag om ändring i kyrkomötesförordningen, m. m.

(Kyrkolagsutskottets betänkande nr 7)

Till KONUNGEN

I skrivelse till kyrkomötet den 17 juni 1970, nr 3, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av skrivelsen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden och lagrådets protokoll, förklarat Sig vilja inhämta kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkände vid skrivelsen jämväl fogade förslag till

- 1) lag om ändring i kyrkomötesförordningen (1949: 174),
- 2) lag om ändring i lagen (1936: 567) om domkapitel och
- 3) lag om ändring i lagen (1957: 577) om prästval.

I samband med skrivelsen har kyrkomötet till behandling förehaft en motion, nr 1, vilken i avtryck närslutes.

Med överlämnande av ett tryckt exemplar av kyrkolagsutskottets i ärendet angivna betänkande, nr 7, får kyrkomötet i underdånighet

dels anmäla, att kyrkomötet godkänt ifrågavarande lagförslag,

dels ock anhålla, att i 2, 3 och 4 §§ instruktionen för allmänt kyrkomötes utredningsnämnd (1951: 505) ordet »ecklesiastikdepartementet» måtte utbytas mot »utbildningsdepartementet».

Underdånigst

RUBEN JOSEFSON

Sune K. Johansson

Stockholm den 22 september 1970.

Nr 7

Kyrkolagsutskottets betänkande i anledning dels av Kungl. Maj:ts skrivelse med förslag till lag om ändring i kyrkomötesförordningen m. m., dels ock i anslutning därtill väckt motion.

I en den 17 juni 1970 dagtecknad, till kyrkolagsutskottet hänvisad skrivelse, nr 3, har Kungl. Maj:t förklarat sig vilja, under återopande av skrivelsen bilagda utdrag av statrådsprotokollet över utbildningsärenden och lagrådets protokoll, inhämta kyrkomötets yttrande huruvida kyrkomötet godkänner vid skrivelsen jämväl fogade förslag till

- 1) lag om ändring i kyrkomötesförordningen (1949: 174),
- 2) lag om ändring i lagen (1936: 567) om domkapitel,
- 3) lag om ändring i lagen (1957: 577) om prästval.

Ifrågavarande förslag är av följande lydelse:

Förslag

till

Lag

om ändring i kyrkomötesförordningen (1949: 174)

Härigenom förordnas, att 2—4 §§, 5 § 1 mom. samt 9 a och 11 §§ kyrkomötesförordningen (1949: 174) skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

Kyrkomötet består av *ett hundra* ledamöter, nämligen *fyrtiotre* prästerliga ombud och *femtiosju* lekmannaombud.

De prästerliga ombuden skola vara:

- 1) samtliga biskopar i stiftet eller, där någon biskop har förfall, den bland

Kyrkomötet består av *nittiosex* ledamöter, nämligen *tre tionio* prästerliga ombud och *femtiosju* lekmannaombud.

De prästerliga ombuden skola vara *dels* samtliga biskopar i stiftet, eller, där någon biskop har förfall, den bland stiftets präster, som domkapitlet utser

stiftets präster, som domkapitlet utser i hans ställe;

2) *ombud för teologiska fakulteterna, nämligen två från vardera av rikets universitet, vilka ombud professorerna vid vardera fakulteten utse bland sig på sätt de överenskomma; samt*

3) tjugusex valda ombud för stiftet, nämligen tre för Lunds stift, ett för Visby stift och två för vart och ett av de övriga stiftet.

Lekmannaombuden väljas — — — — — 6—8 §§.

För de *ovan under 3) nämnda* prästerliga ombuden och för lekmannaombuden skola, till samma antal och i samma ordning som stadgas beträffande ombuden, utses suppleanter att, i händelse ombud avgå eller få förfall, inträda i deras ställe.

i hans ställe, *dels* tjugusex valda ombud för stiftet, nämligen tre för Lunds stift, ett för Visby stift och två för vart och ett av de övriga stiftet.

För de *valda* prästerliga ombuden och för lekmannaombuden skola, till samma antal och i samma ordning som stadgas beträffande ombuden, utses suppleanter att, i händelse ombud avgå eller få förfall, inträda i deras ställe.

3 §.

Ej må någon, som icke tillhör svenska kyrkan eller eljest saknar rösträtt å kyrkostämma *eller som är i konkurstillstånd*, vara kyrkans ombud vid kyrkomöte.

Den, som icke äger utöva prästämbetet, må ej vara prästerligt ombud, *varom förmåles i 2 § under 3)*. Ej heller må den, som äger utöva detta ämbete, vara lekmannaombud.

Vad i — — — — — om suppleant

Ej må någon, som icke tillhör svenska kyrkan eller eljest saknar rösträtt å kyrkostämma, vara kyrkans ombud vid kyrkomöte.

Den, som icke äger utöva prästämbetet, må ej vara *sådant* prästerligt ombud, *som enligt 2 § skall väljas för stift*. Ej heller må den, som äger utöva detta ämbete, vara lekmannaombud.

4 §.

Cheferna för justitie- och *ecklesiastikdepartementen* må vid kyrkomöte närvara och deltaga i överläggningarna, men i besluten endast om de äro ombud vid mötet.

Cheferna för justitie- och *utbildningsdepartementen* må vid kyrkomöte närvara och deltaga i överläggningarna, men i besluten endast om de äro ombud vid mötet.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

5 §.

1 m o m. Rätt att deltaga i val av prästerligt ombud, *varom förmäles i 2 § under 3*), och suppleant för sådant ombud tillkommer envar inom stiftet kyrkoskriven prästman, som äger utöva prästämbetet.

1 m o m. Rätt att deltaga i val av prästerligt ombud och suppleant för sådant ombud tillkommer envar inom stiftet kyrkoskriven prästman, som äger utöva prästämbetet.

9 a §.¹

För valt ombud skall fullmakt utfärdas av domkapitlet *eller, i fråga om ombud för teologisk fakultet, av fakulteten*. Fullmakten skall innehålla, förutom den valdes namn och hemvist, uppgift å det kyrkomöte för vilket han valts och det stift *eller den fakultet* som han företräder samt utvisa, om han är prästerligt ombud eller lekman-naombud. Har någon inträtt såsom ombud i stället för annan, skall detta förhållande jämte skälet därtill angivas i fullmakten.

För valt ombud skall fullmakt utfärdas av domkapitlet. Fullmakten skall innehålla, förutom den valdes namn och hemvist, uppgift å det kyrkomöte för vilket han valts och det stift som han företräder samt utvisa, om han är prästerligt ombud eller lekman-naombud. Har någon inträtt såsom ombud i stället för annan, skall detta förhållande jämte skälet därtill angivas i fullmakten.

Fullmakt upprättas i två exemplar, av vilka det ena tillställs ombudet och det andra ofördröjligen insändes till *ecklesiastikdepartementet*.

Fullmakt upprättas i två exemplar, av vilka det ena tillställs ombudet och det andra ofördröjligen insändes till *utbildningsdepartementet*.

11 §.²

Ordförande vid — — — — — övriga biskoparna.

Ordföranden och två av honom tillkallade självskrivna ombud skola före kyrkomötets första sammanträde granska de valda ombudens fullmakter. För detta ändamål skola de fullmakts-exemplar som inkommit till *ecklesiastikdepartementet* tillhandahållas. Vid granskningen föres protokoll, vari anmärkningar mot ombuds behörighet antecknas.

Ordföranden och två av honom tillkallade självskrivna ombud skola före kyrkomötets första sammanträde granska de valda ombudens fullmakter. För detta ändamål skola de fullmakts-exemplar som inkommit till *utbildningsdepartementet* tillhandahållas. Vid granskningen föres protokoll, vari anmärkningar mot ombuds behörighet antecknas.

På kyrkomötet — — — — — beslut härom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

¹ Införd genom 1952: 47.

² Senaste lydelse 1958: 59.

Förslag

till

Lag**om ändring i lagen (1936: 567) om domkapitel**

Härigenom förordnas i fråga om lagen (1936: 567) om domkapitel,
dels att 5 § skall upphöra att gälla,
dels att 2 § 1 mom., 7 § 1 mom. och 8 § skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

2 §.

1 m o m.¹ Domkapitel består — — — kyrkliga församlingarnas;

två av Konungen efter förslag av domkapitlet för sex år i sänder förordnade, i allmänna värv förfarna lek-män;

ävensom, i stift varest teologisk fakultet finnes, två av fakulteten inom denna valda professorer.

två av Konungen efter förslag av domkapitlet för sex år i sänder förordnade, i allmänna värv förfarna lek-män.

7 §.

1 m o m.² Över val av ledamöter och suppleanter i domkapitel må anföras besvär, vilka ställda till Konungen, skola inom tre veckor från den dag, då valet avslutades, ingivas till domkapitlet, som efter inhämtande av vederbörandes förklaringar samt efter infordrande av valsedlar och övriga valhandlingar i den mån de ej äro för domkapitlet tillgängliga, har att med eget yttrande till Konungen insända besvaren jämte de förklaringar, som inkommit, ävensom protokoll, valsedlar och övriga handlingar rörande valet. *Om besvär över val, som förrättas av teologisk fakultet, gälla dock vad särskilt är stadgat.*

1 m o m. Över val av ledamöter och suppleanter i domkapitel må anföras besvär, vilka, ställda till Konungen, skola inom tre veckor från den dag, då valet avslutades, ingivas till domkapitlet, som efter inhämtande av vederbörandes förklaringar samt efter infordrande av valsedlar och övriga valhandlingar, i den mån de ej äro för domkapitlet tillgängliga, har att med eget yttrande till Konungen insända besvaren jämte de förklaringar, som inkommit, ävensom protokoll, valsedlar och övriga handlingar rörande valet.

¹ Senaste lydelse 1968: 496.

² Senaste lydelse 1957: 578.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*8 §.¹

Till ledamot eller suppleant i domkapitel må allenast den förordnas eller väljas, som är svensk medborgare, tillhör svenska kyrkan, uppnått tjugofem års ålder och är boende inom stiftet. Ej må den vara ledamot eller suppleant, som är omyndig eller försatt i konkurstillstånd.

Ledamot eller suppleant i domkapitel må allenast den vara, som är svensk medborgare, är myndig, tillhör svenska kyrkan och är boende inom stiftet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

Ledamot eller suppleant i domkapitel som valts av teologisk fakultet kvarstår som ledamot eller suppleant under den tid för vilken han valts.

Förslag

till

Lag**om ändring i lagen (1957: 577) om prästval**

Härigenom förordnas, att 11, 15, 19 och 33 §§ lagen (1957: 577) om prästval skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*11 §.²

Domprost eller kyrkoherde, som ej under minst fem år innehaft den tjänst till vilken han senast blivit utnämnd, må ej utan Konungens tillstånd på grund av egen ansökan komma i fråga till annan prästerlig tjänst.

Domprost, som ej under minst fem år innehaft den tjänst till vilken han senast blivit utnämnd, må ej utan Konungens tillstånd på grund av egen ansökan komma i fråga till annan prästerlig tjänst.

¹ Bestämmelserna om det särskilda domkapitlet för Stockholms stad i lagen om domkapitel har upphört att gälla den 1 juli 1942 enligt lagen (1942: 157) om upphörande av det särskilda domkapitlet för Stockholms stad jämförd med kungörelsen (1942: 158) angående ändring i rikets indelning i stift.

² Senaste lydelse 1964: 782.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Vad i första stycket sägs skall även gälla kyrkoherde, utom när fråga är om tillsättning av prästerlig tjänst i högre lönegrad.

Val i — — — — — tre år.

15 §.

Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer ej heller då behörig sökande, förordnar Konungen, huru med tjänsten skall förfaras.

Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer ej heller då behörig sökande, förordnar Konungen *eller, enligt bestämmelser som Konungen meddelar, domkapitlet*, huru med tjänsten skall förfaras.

19 §.

Har sökande — — — — — på förslaget.

Kvarstår på — — — — — röstberättigade härom.

Finnes efter avgång från förslag ingen behörig sökande och är ej fall, som i andra stycket sägs, skall tjänsten ånyo förklaras ledig. Kommer då ingen behörig sökande, förordnar Konungen, huru med tjänsten skall förfaras.

Finnes efter avgång från förslag ingen behörig sökande och är ej fall, som i andra stycket sägs, skall tjänsten ånyo förklaras ledig. Kommer då ingen behörig sökande, förordnar Konungen *eller, enligt bestämmelser som Konungen meddelar, domkapitlet*, huru med tjänsten skall förfaras.

I övrigt — — — — — från förslag.

33 §.

Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer ej heller då behörig sökande, förordnar Konungen, huru med tjänsten skall förfaras.

Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer ej heller då behörig sökande, förordnar Konungen *eller, enligt bestämmelser som Konungen meddelar, domkapitlet*, huru med tjänsten skall förfaras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

I en likaledes till kyrkolagsutskottet hänvisad motion, nr 1, har herr *Bälter* hemställt

1) att kyrkomötet beslutar den ändringen i sin arbetsordning, att det i 25 § 4.

förekommande ordet »ecklesiastikdepartementet» utbytes mot »utbildningsdepartementet»;

2) att kyrkomötet i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, att det i 2, 3 och 4 §§ Kungl. Maj:ts instruktion för allmänt kyrkomötes utredningsnämnd (1951:505) använda ordet »ecklesiastikdepartementet» ersättes med »utbildningsdepartementet».

Beträffande motiveringen till förslagen får utskottet hänvisa till de vid skrivelsen fogade handlingarna.

I. Representation för de teologiska fakulteterna i kyrkomöte och vissa domkapitel m. m.

De teologiska fakulteterna utser enligt kyrkomötesförordningen och lagen om domkapitel vissa ledamöter i kyrkomötet samt i domkapitlen i Uppsala och Lund. Denna representation föreslås avskaffad utan att — såvitt gäller kyrkomötet — den minskning av antalet prästerliga ombud, som blir följden härav, föranleder motsvarande ökning av antalet valda stiftsombud eller annan förändring av kyrkomötets sammansättning.

I bestämmelserna om valbarhet till kyrkomöte och domkapitel föreslås vidare sådan ändring att föreskriften om konkurstillstånd som hinder för valbarhet avskaffas samt 25-årsgränsen för valbarhet till ledamot i domkapitel ersätts med krav på att den uppdraget avser är myndig. Motsvarande ändringar av valbarhetsvillkoren har tidigare genomförts beträffande riksdagsmän, kommunala förtroende- män och nämndemän.

I samband med övriga ändringar har det i vissa paragrafer i kyrkomötesförordningen förekommande ordet ecklesiastikdepartementet utbytt mot utbildningsdepartementet. I motionen nr 1 har föreslagits, att motsvarande formella ändringar göres även i kyrkomötets arbetsordning och i instruktionen för allmänt kyrkomötes utredningsnämnd.

II. Ändring av reglerna om transportpär vid tillsättning av prästerlig tjänst.

Enligt 11 § lagen om prästval kan domprost eller kyrkoherde, som ej under minst fem år innehått den tjänst till vilken han senast blivit utnämnd, inte utan Kungl. Maj:ts tillstånd på grund av egen ansökan komma i fråga till annan prästerlig tjänst. Sedan 1968 års kyrkomöte, med anledning av väckt motion, i underdånig skrivelse till Konungen hemställt om sådan ändring av anförda bestämmelse att kyrkoherde fick möjlighet att utan särskilt dispensförfarande söka tjänst i högre lönegrad, har i förevarande skrivelse upptagits förslag till lagändring i begärt hänseende.

III. Handläggningen av tillsättningsärende då ingen behörig sökande anmält sig

Kyrkoherde- och komministertjänst, som skall tillsättas efter val eller utan val, sökes i regel hos domkapitlet. Anmäler sig ingen behörig sökande, skall domkapitlet utsätta ny ansökningstid. Kommer inte heller då någon behörig sökande,

förordnar Kungl. Maj:t hur med tjänsten skall förfaras. Om till följd av avgång från förslag, som domkapitlet gjort upp vid tillsättning efter val, ingen behörig sökande kvarstår och inte heller på förslaget finns präst som kallats, skall tjänsten ånyo ledigförklaras. Kommer då ingen behörig sökande, skall Kungl. Maj:t förordna hur med tjänsten skall förfaras. Kungl. Maj:t, som i praxis beslutar i enlighet med domkapitlets förslag, brukar förordna antingen att tjänsten skall få uppehållas med vikarie under begränsad tid eller att tjänsten ånyo skall ledigförklaras. Det framlagda förslaget innebär, att Kungl. Maj:t får möjlighet att överlåta åt domkapitel att besluta om hur man i förevarande fall skall förfara.

Utskottet

Ändringsförslaget i fråga om de teologiska fakulteterna har tillstyrkts av en överväldigande majoritet av remissorganen, däribland fakulteterna själva, universitetskanslersämbetet och ärkebiskopen. Utskottet — som noterat att ändringen medför en proportionsförskjutning mellan präster och lekmän i kyrkomötet — finner dock ej anledning föreligga för kyrkomötet att motsätta sig förslaget. De i skrivelsen och motion nr 1 föreslagna formella ändringarna tillstyrkes. Uppnjukningen av transportspärren för kyrkoherdar begärdes av 1968 års kyrkomöte och tillstyrkes av utskottet. Decentraliseringen av tillsättningsärenden synes ägnad att förenkla handläggningen av dessa och innebär enligt utskottets mening en förbättring.

Utskottet hemställer alltså,

A) att kyrkomötet i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anmäla, att kyrkomötet godkänner de vid skrivelsen nr 3 fogade förslagen till lagar om ändring i kyrkomötesförordningen (1949: 174), i lagen om domkapitel (1936: 567) och i lagen om prästval (1957: 577);

B) att kyrkomötet med bifall till motionen nr 1 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att i 2, 3 och 4 §§ instruktionen för allmänt kyrkomötes utredningsnämnd (1951: 505) ordet »ecklesiastikdepartementet» måtte utbytas mot »utbildningsdepartementet»;

C) att kyrkomötet, likaledes med bifall till motionen nr 1, måtte besluta den ändringen i sin arbetsordning, att det i 25 § 4. förekommande ordet »ecklesiastikdepartementet» utbytes mot »utbildningsdepartementet».

Stockholm den 9 september 1970

På kyrkolagutskottets vägnar:

NILS RAPPE

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit:

herr Rappe, herr biskop Lundström*, herrar David Svenungsson, Elving, Magnusson, Glimelius, Strandberg, Lagerberg, Linnell, Klason, Lassinantti*, Bälter, fru Österlind samt herr Jönsson.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

*Utdrag av protokollet över utbildningsärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 oktober
1970.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, CARLSSON.

Statsrådet Myrdal anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter kyrkomötets skrivelse den 22 september 1970, nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts skrivelse till kyrkomötet den 17 juni 1970, nr 3, med förslag till

- 1) lag om ändring i kyrkomötesförfordningen (1949: 174),
- 2) lag om ändring i lagen (1936: 567) om domkapitel,
- 3) lag om ändring i lagen (1957: 577) om prästval.

Föredraganden upplyser, att kyrkomötet för sin del godkänt lagförslagen, och hemställer, att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen att antaga förslagen.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten